

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

MARTIE 1965 — MARTIE 1980:

CINCISPREZECE ANI DE MUNCĂ
ȘI CUTEZANȚĂ REVOLUȚIONARĂ
PRIN CARE O NAȚIUNE LIBERĂ ȘI
UNITĂ ÎȘI DEFINIȘTE, ÎN FIINȚA
BĂRBATULUI CE-I CONDUCE
CU STRĂLUCIRE DESTINELE,
CEA MAI MĂREȚĂ PERIOADĂ
A ISTORIEI SALE:

EPOCA CEAUȘESCU

Există în istoria unui popor perioade de strălucire intensă care comprimă timpul și dau întregii deveniri sociale, economice și umane dimensiunile saltului întru civilizație. Viața oamenilor de pe pământul românesc — atât de greu încercată de năvăliri și jafuri, de războaie pustitoare pe care ei nu le-au dorit niciodată, pentru că nielodată n-au imbrăcat cămășa de zale a cuculului, ci numai s-au ridicat, cind a fost nevoie, cu toată cutărea, cu toată natura, în apărarea trupului țării — a cunoscut multe asemenea perioade. Și ele se leagă, firește, de numele bărbatilor mari ai neamului, al voievozilor de spirit și de faptă care au înălțat zidurile de pace, și-au păstrat țara liberă, i-au dat legi drepte și au gândit la viitorul ei. În niciuna dintre cele trecute însă, nu s-a realizat, nu s-a putut realiza deplin idealul cel mare al istoriei noastre, dreptul de ferice al poporului român, unitatea, independența, egalitatea socială, înscrierea demnă în rindul popoarelor lumii, toate în același arc de timp și desăvârșite deopotrivă. Iată de ce, acum, cind așezăm în talerul gândului și al conștiinței, această perioadă de cincisprezece ani pe care nu doar noi, ci lumea întreagă, recunoscându-i valorile de excepție, o numește Epoca Ceaușescu, desprindem cu admirație și cu încredere faptul că toate sensurile de dezvoltare și împlinire a patriei stau în lumina adevărului și a lucrării noastre de fiecare zi. Românii și-au cunoscut prin tradiție necurmată ceterorile, legendă de de numele celui ce le-a gândit și le-a înălțat prin viziune cutărea, devotament și muncă. Opera acestor cincisprezece ani este o ceteră supremă, este țara în care locuim și care ne locuiește cu frumusețea și cu asociația ei de viitor. Are numele bărbatului care, ales în fruntea partidului comunist, a ridicat țara la înălțimea puterii și a voiața de a fi ea însăși, în primăvara lui 1965, a conturat printr-o gândire științifică, profund revoluționară, permanent deschisă spre nou, destinul națiunii noastre.

tre socialiste, acest drum în virtutea dreptului la ferice al poporului român. Unind energiile tuturor în munca pentru edificarea multilaterală a țării. Apoi, dându-se cu înțelepciune asupra valorilor trecutului, îndemnându-ne să redescoperim adevărurile istoriei, marile opere și marile gânduri, să ne așezăm în dreptă înțelegere eroii și învățății, să nu ne temem a recunoaște greșelile ce s-au făcut poate uneori în numele unor cauze drepte. Devedindu-ne prin curaj și forță a ideilor că independența, suveranitatea, unitatea națională nu au fost și nu pot fi daruri căzute de pe mesele istoriei, ci durate ale luptei și jertfel unui popor întreg care trebuie apărate și păstrate cu lumina ochilor prin luptă și prin ferice. Chemind pe toți fiii țării, români, maghiari, germani ori de alte neamuri să participe la conceperea și rezolvarea treburilor țării, în spațiul unei democrații active, a dialogului și a curajului, a răspunderii și a eficienței sociale. Pădind, eu patosul său de călăuză de onoare și lumii, pentru înțelegere, prietenie și egalitate între toate popoarele, sensibil la durerile și nedreptățile care întinsează timpul planșar, acționând prin soluții fundamentale, profund omenești pentru o eră a pașii totale.

Cind trăiești într-o țară condusă de un asemenea bărbat înveți să fii liber, înveți să-ți înțelegi rosturile și să privești lumea. Nu libertatea leafină și egoista a nepăsării, a neangajării, a așteptării lenene, biologice, ci libertatea conștiinței care lucrează, care caută fozbil ca să spre înainte, construind și construindu-se în permanență.

Însuși președintele României, țavărușul Nicolae Ceaușescu, a spus în repetate rânduri că operele pe care le înfăptuim, socialismul și comunismul, nu sînt lucrări ușoare, nu sînt alei pavale cu trandafiri, ci drumuri aspre, în urcare, rezistență și dăruire de sine, convingere și comențență, iubire fierbinte de patrie și nestirșită omenie. Și numai bolnavii de ignoranță ori de caracter, cei care refuză să aște adevărurile acestei țări, salții și ex-fraordinar în timp, în materie și în spirit, se pot îndoi de dimensiunile la care a ajuns România contemporană, de dimensiunile la care, îndreptății, își gîndește viitorul.

Poporul nostru a probei cu a întreagă istorie, că în intuiția sigură a marilor sale valori. Acest timp îl cunoaște într-o unitate de monolit în jurul partidului al omului care-l reprezintă ea o suverană echilibrată de acțiune și ideal. Într-o lume sfîrșită în răz de confuzii, de le-rogare și teamă, poporul român are certitudinile, are un program ferm asupra viitorului. Un spațiu al demnității al speranței, al opțiunii definitive. Este programul ce se întemeiază pe imolarea unei omeni în plină ferice și înălțare. Epoca Nicolae Ceaușescu. Istoria acestor cincisprezece ani, așezată sub semnul permanenței, existind într-o primăvară ferice, permanentă.

Nicolae Dan Frunteletă

Tapiserie de Cornelia Ionescu Drăgușin

La țară nouă, oameni noi!

afirma, cel că poporul român a ajuns la un nivel înalt de civilizație și că este în măsură să participe la construcția socialismului în țara noastră. El a afirmat că poporul român este în măsură să participe la construcția socialismului în țara noastră. El a afirmat că poporul român este în măsură să participe la construcția socialismului în țara noastră.

La țară nouă, oameni noi! Iată un adevăr înălțat care nu pot fi descifrate simțiri de omni ale patriei. Dar, pentru că omni să se înfăptuiască, pentru că omni să se arate, și toate împreună, la înălțimea dreptului de a se numi cu mîndrie fii și fiicele țării, a fost necesară o operă de așezare a omni pe principiul de omni să se înfăptuiască, pentru că omni să se arate, și toate împreună, la înălțimea dreptului de a se numi cu mîndrie fii și fiicele țării, a fost necesară o operă de așezare a omni pe principiul de omni să se înfăptuiască, pentru că omni să se arate, și toate împreună, la înălțimea dreptului de a se numi cu mîndrie fii și fiicele țării.

Cu trei decenii și jumătate în urmă țara pornea către un nou destin social-politic și economic. Era destinul pe care îl purtase partidul comunist. Într-o confruntare, nu o dată dramatică, noul își afirma dreptul la existență. Și, an cu an în biografia revoluției se

Nicolae Dragoș

Continuare în pag. a 3-a

Întoarceți-vă, ani...

Întoarceți-vă, anii mei, la clipa în care văd că rotiri voastre, întoarceți-vă din tăceri silastro spre zarea unde v-ați deschis aripa.

Și tot ce-ați încercat, în încordări, să smulgeți timpului cu ager plisc, să încunune albul obelisc, Cu-o frandele nestinsei căutări.

Întoarceți-vă, ani, spre-acest bărbat Care-a văzut departe și o știut să vadă, În uriasa vremii canoană, Drum drept și sigur, poate neumbat

De alții pin-la el, drum drept prin grind, Prin țes, prin munte, apa-nvolburată, Și care-a mers spre paștea visată Cu pas înalt, și nu orbecînd.

Întoarceți-vă, ani, nu pierdeți clipa Să vă-nclinati în fața lui acum Și să vă pregătiți din nou de drum Ațit cit încă teafăr-i aripa.

Virgil Teodorescu

Ani decisivi pentru literatura română

asa cum este de așteptat, un deceniu și jumătate de literatură poate însemna foarte puțin. Au fost asemenea situații în istoria noastră literară. Ne gândim, de pildă, că între 1905-1920 (cazul absolut întimplător) excepțind debuturile în-adevărat de esențiale, ale lui Octavian Goga cu Poezii (1905), Plumb (1916) de Bacovia, Securi natale de Nichifor Crainic (1916), Biserica din războare (1914) de Galațion, Romane pentru mai tirziu (1908) de Ion Minulescu, Poezii de Aron Cotruș, Poemele lumii de Lucian Blaga (1919) la care putem adăuga Mara (1906) de Slavici, Arhanghelii de I. Agărbiceanu (1914) și încă puține volume de proză de M. Sadoveanu sau G. Brătescu și Fantezii de D. Anghel și Visări păgine de Ion Pillat în poezie, cu greu mai putem adăuga prea mult. În același timp, un deceniu și jumătate poate însemna foarte mult și dacă luăm epoca anterioară, între 1870-1885, să spunem, cind s-au afirmat Măroescu, Eminescu, Creangă, Slavici și Caragiale ne dăm seama că acești 15 ani cîntăresc enorm în destinul literar românesc. Același lucru îl putem constata, de pildă, trecind în revistă perioada dintre 1920-1933, extrem de fecundă în valori fundamentale.

Evident, judecînd epoca cea mai apropiată de noi, ne lînsese perspectiva istorică, valorile n-au avut timp să fie omologate, putem fi, încredințat, inevitabil subiectivi. Și totuși, cu acest risc normal, suntem atenții ceterorilor cîteva date care sînt nemulțumite după părerea mea, să conducă spre concluzia că, după 1965, cind întreaga noastră viață politică, socială și culturală a dobîndit, grație țavărușului Nicolae Ceaușescu, o orientare nouă, favorabilă spiritului creator, literatura română a dobîndit succese însemnate, imposibil de contestat. Scriitorii mai vîrstnici și-au împlinit un destin literar strălucit și ne gîndim la Al. Philippide care dă, în 1957, Menolog în Babilon, Zaharia Stancu prin Ce mult te-am iubit și Satra, ambele din 1958, Laurențiu Filipa prin Alexandra și Infernul și Fascinația, Rădu Tudoran prin Casa domnului Alebiade (1978), Eugen Barbu prin Prințepile (1969), Eugen Ionescu prin Hanibal (1972), Marin Preda cu Mureșul II (1967), Intrusul (1968), Dellru (1973), Cel mai iubit dintre pămînteni (1980). Dintre cărțile generate în mai nouă, conștienți de atitea omisțiuni importante, Ingerul a strigat (1968) și Frumuseți nebuni ai marilor orașe (1976) de Fanus Neșcu, Absenții, Fetele țării și Orgolii de A. Buzura, Calanul, Drumul cîntecului, Sufărînța urmasilor și Fiul secetii de I. Lăncrăjan, Păsărea și umbra de Sorin Titea, Vinătoarea regală de D. R. Popescu, piesele Iona, Răceala, Paralele, A treia țară de Marin Sorociu, II plezi și de Nichifor Crainic, Cartea de la Metopolita de Ș. Băntulescu, etc. etc.

Dar credem că mult mai edificator este să vedem ce scriitorii au apărut în acești 15 ani, evident, ținînd seama de debutul lor editorial, căci nu ne sînt la îndemînă, cu acest prilej, să le urmărim prezența în presa literară ori colidizată. Vom selecta, prin urmare, un număr de poezii, prozatori și critici care și leagă destinul de această epocă în care s-au afirmat, mult dintre ei, cum vom vedea, impunîndu-se pe primul plan al literaturii de azi. Și vom cita, prin urmare, pe genuri literare și, pe cit se poate, în cadrul fiecărui gen în ordine, cronologică a afirmării, cerînd scuze celor omisi, multii fără vna noastră. Din această simplă listă de nume se va putea observa de îndată că e vorba de un contingent maternic și numeros, demn de cele mai înfloritoare epoci de cultură românească.

Pompiliu Marcea

Continuare în pag. a 7-a

A redeveni tu însuși

În ultimul deceniu și jumătate literatura română a redevenit ea însăși, ceea ce este un lucru de importanță vitală pentru o literatură, capital. Pentru că sîntele sunt foarte multe, foarte ispititoare și scriitorul nu are nici măcar dreptul de a se țintui de un catarg și a-și infundea urechile, ci, dimpotrivă, are datoria să le asculte și dacă găsește destulă țară în el, să nu se ia după ele.

Aceste sîntele erau, pe vremea cind generația mea a intrat în literatură, dacă nu foarte ispititoare, în orice caz, înzestrată cu o voce de tunet de pe sub care nu se mai putea auzi nimic. Era un prolectulism agonizant, dar, cu toți muribunzii, devenit cu cit mai incoerent cu aut mai agresiv. Băgheta dogmatismului, de dimensiunile unui veritabil cîmog (din recuzita plagiunista), se misca încoace și încolo, foarte decis, pe deasupra capetelor coriștilor. În timp ce un biet om cumsecade ca Teodor Neululă era pus să suplînăscă absența lui Lucian Blaga, Ion Barbu, Tudor Arghezi, Vasile Voiculescu, Ion Pillat și a învâ vînt deuzi de scriitorii de aceeași mărime eliminată nu numai din toate școlile din țară ci din cultura națională, în timp ce Varlaam era de-abia pomenit în rarle studii de literatură veche pentru că scrierile lui nu ptea se lăsa în țările în tiparele celor 4-5 trăsături obligatorii ale celui mai nereal realism din cîte se cunoscuseră, în timp ce lui Neulule și lui Miron Costin li se căutau seuză că, boieri fiind, au mai scris și ei cîte ceva și că, desigur, greșit, omni „capodoperele” produse în serie după lipărele pomenite îi ureau pe autorii lor în jilfurile Academiei alături de A. Toma.

Vasile Rebreanu

Continuare în pag. a 2-a

Fapte de cultură

Sint unul dintre scriitorii afirmați în cultura noastră în ultimul deceniu și jumătate. Faptul că mi-am

putut afirma personalitatea atîtă cîtă este ea așa cum simt eu în forul meu intim că este vocația ei reală, se datorează pe lângă înzestrare unui climat cultural favorabil. Ca am avut anii mei de pace la masa de lucru putîndu-mi tipări cărțile, putînd să cresc călța copii în jurul meu din care cred că vor iesi oameni buni, oameni de bine, toate acestea mă umplu de bucurie.

În toată această perioadă nu fi insușite, în pofta greutăților nenumărate, fapte de cultură pilduitoare. S-au tipărit în editii frumoase chiar dacă unele n-au ajuns să fie ex-haustive, clasicii culturii noastre, multe din ceterorile vovedale au fost restaurate, pe tot cuprînsul țării s-au făcut sănături arheologice

JURNAL DE POET

care au îmbogățit considerabil măturile asupra vechimii și permanenței noastre în spațiul Carpato-Dunărean. Lucrările de evaluare și reevaluare a materialului au venit bunăoară să demonstreze subtilitatea cunoștințelor dacilor în materie de astronomie, calendarul sanctuarului de la Grădiște bunăoară, nefiind cel mai impunător în afară, din câte au vădit Europa vremilor acelora, dar pe departe cel mai suplu, cel mai complex. Așa nu va mai fi pentru nimeni de mirare că noul calendar internațional de azi se datorează străbunilor lui Dipsos Exiguit, doborîșii de secolul V. Iată încă un ferice exemplu de

Ioan Alexandru

Continuare în pag. a 3-a

păstrare a tradiției, pe care îl rog pe toți confratii mei să ne-o știm neșus de pretioasă.

Ne bucurăm de faptul că aproape toate valorile naționale în artă, literatură și istorie au fost restituite marelui public, care s-a putut bucura și de învățăturile lui Neșosă Basarab, și de Psaltria lui Dosoftei, și de studiile unui învățat de talia lui Mircea Eliade asupra miturilor și religiei strămoșilor noștri. Din literatura universală s-au reținut, s-au retrădus uneori în traduceri paralele, capodopere începînd cu Iliada și marile poeme orientale eiptiene, asiro-babiloniene, ebraice, până la clasici romani și ai Europei de ultima oră. Marelui public se poate bucura de o fructuoasă viață muzicală. Muzica de cameră mai ales vine să bucore omul după o zi de muncă intensă, și s-au alcătuit formații după tot gustul din nevoile de frumose ale ceterorilor noastre. Să ne bucurăm de ele, confrati ai mei. Ce bucurie pentru totdeauna ne-au adus în expoziții generoase clasicii neamului nostru: Anghel, Brăncuși, Andreescu, Petrescu, Baba

În acest număr: ● 1965-1980: CONSTRUCTIE, DEMNITATE, LOMNISM ● Semneză ● Florin Costinescu ● Grigore Georgiu ● A. I. Zălinescu ● Gheorghe Pituț ● ADEVĂRURILE LITERATURII — ADEVĂRURILE CELOR MAI FERTELI ANI AI ȚĂRII ● Articole de ● M. Ungheanu ● Gheorghe Suciu ● Mircea Radu Iacoban ● Nicolae Măroescu ● ROMÂNIA — ZIDIRI ALE FAPTEL ZIDIRI ALE CONSTIINTEL ● Reportaje de ● Sănziana Pop ● Ilie Purcaru ● Mihail Pelin ● Pavel Perfil ● Ion Longin Popescu ● Versuri de ● Nicolae Stoian ● Ion Dodu Bălan ● Mara Nicoră ● Dragoș Vicol ● Nikolaus Berwanger ● Marin Codreanu ● Horvath Dezideriu ● Nicolae Aricescu ● Ioana Diaconescu ● Marian Lupșanu ● Constantin Atomii ● Pavel Peres ● Soectacolul lumii: „Neingenuchiatul” de Ioan Grigorescu ● Cronica literară: „Imnele Moldovei” de Ioan Alexandru ● Viața cărților ● Cartea de debut ● Atelier literar de Geo Dumitrescu ● Revista străină.

Asumarea comandamentelor istoriei

fizionomia unei societăți este configurată și de arta și cultura ei. Realitatea culturii și artei nu este și nu poate fi alta decât realitatea omului definită de condițiile economice, politice și sociale în care se împlinesc ca personalitate conștientă de rolul său social. Această realitate a individului configurată în socialism în spațiul participării directe, nemijlocite la viața societății asigură fenomenul culturii în genere un loc de prim rang în procesul istoric de edificare a unei civilizații noi, superioare. Ca și în celelalte domenii, și în cel al culturii și artei există perioade care nu pot fi comparate în realizări decât cu ele însele. Este vorba de perioade de vîrf, de perioade-cheie, de perioade-trepte spre noi deschideri, și mai ample, cu efecte dintre cele mai fertile pentru domeniul respectiv. Perioada ultimilor 15 ani din istoria noastră, prin realitățile ce s-au constituit cu o forță deosebită sub semnul unui exemplar elan creator, este asimilată de creatorii de cultură și artă ca o perioadă de multiple și rodnice clarificări în ceea ce privește libertatea de creație. Și în acest domeniu conștient secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este esențială. Abordarea problemei libertății în artă de pe pozițiile înaintate ale politicii științifice, crearea a partidului nostru s-a impus și se impune ca singura cale fertilă alt pentru demersul teoretic și pentru cel practic. Libertatea de creație este o ipostază a libertății individului în societatea noastră. Ea nu are și nu poate avea un "statut special" pentru că nici scriitorul, ca individ, nu-și poate aroga drepturi "în plus" decât cele acordate cu generozitate de patria socialistă. Desigur, munca scriitorului are un specific inconfundabil, are o altă finalitate decât oricare altă activitate umană. Socialismul a acordat muncii literare șansa uriașă de a nu se pulveriza într-un vid al neinteresului social față de ea, ci de a se integra frontului construcției socialiste, de a fi utilă în cel mai nobil sens al cuvîntului. Nu este vorba de o utilitate conjuncturală, ci de o utilitate la nivelul unei întregi istorii. Pentru scriitorul român libertatea de creație există în interiorul patriotismului, al ideii luptei pentru progres și civilizație socialistă în România sub conducerea partidului comunist.

De neenumărate ori secretarul general al partidului s-a adresat scriitorilor relevîndu-le adevăruri fără de care munca literară, libertatea de creație nu sînt cu puțină, fără de care acestea se consumă în gol. Traseul un pasaj din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu rostită la Conferința Națională a scriitorilor din 26 mai 1977: „Aria trebuie să înfățișeze universul tot mai bogal al constructorilor socializmului, efortul lor pentru autodepășire, să surprindă și să redueca cu fidelitate diferitele ipostaze în care se manifestă atitudinea înaltă față de muncă și societate, curajul și înrăsăriturile morale ale omului nou. Situndu-se pe pozițiile înaintate ale socialismului, ale partidului, scriitorii trebuie să contribuie prin creațiile lor la perfecționarea continuă a societății, la lupta pentru mersul înainte al patriei!”

Sînt aici, în aceste cuvinte, cuprinse adevăruri de mari profunzimi care luminează continuu teritoriul culturii și artei, teritoriul de trăire, sensibilitate și frumusețe în cadrul libertății de creație vorbim adesea, cu îndreptățire, despre curaj. Mă refer la curajul real, la curajul care conduce la autenticitate și valoare în creație și nu — desigur — la curajul obscur de a falsifica nu numai cuvîntele, ci și ideile. Nu cred pe cineva dispus să asimileze curajul cu actul, oricum reprobabil, de travasare a străzii în podul subteran al conștientului care interzice acest lucru. Un astfel de curaj nu poate fi decât pus între ghilimele cînd e invocat în scris și — descurat cînd se manifestă în practică.

Să impune și în domeniul artei instaurarea unei noi calități, așa cum cere secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, înaltă că această nouă calitate implică nu numai responsabilitate, angajarea scriitorului, ci și curajul său de a inova continuu, de a inventa noi unelte, de a le reinventa chiar, dacă este nevoie și dacă nobilul scop al serviciilor țării, poporului o cere. Libertatea de creație mi se dezvăluie a fi modul intim, exigent al omului de literă și artă de a-și asuma comandamentele istoriei patriei sale și ale umanității în general.

Florin Costinescu

CONSTRUCTIE, DEMNITATE, UMANISM

Un grup de oameni discutând la o masă.

Deschidere către valorile naționale

este de toată evidența faptul că o societate nu poate supraviețui fără a produce cultură, fără a fi adică suportul unor creații acumulate istoric care să-l asigure continuitatea eforturilor de dezvoltare. Cînd privim în trecutul unui popor noi, în el este reținută mai ales de expresiile culturale care alcătuiesc conținutul, de efigiile materiale, teoretice și simbolice în care respectivul popor și-a înscris aventura istorică și prin care el își definește personalitatea și „greutatea specifică” în spațiul universal. Orice moment cultural, pe lângă seria condiționărilor sale concrete istorice, suferă o presiune modelatoare din partea „memoriei” sale, a echilibrului cultural pe care respectiva societate îl aduce cu sine în actualitate. A găsi formula unui echilibru matur între solicitările prezentului și mecanismele culturale prin care sînt catiflate, a elabora o strategie coezistentă a creațiilor dintre asimilare și creație, dintre tradiție și inovație, constituie o problemă cheie pentru cultura socialistă. De aceea, modalitățile în care se realizează dialogul actualității noastre culturale cu tradiția națională definesc o relație tensională internă a procesului cultural și aspectele particulare pe care le îmbracă într-un domeniu sau altul al creației al o însemnată ce mi se pare de netăgăduit.

O caracteristică semnificativă ce a marcat în chip decisiv perioada ultimilor 15 ani, mai ales în perimetrul creației artistice, o putem indica prin ceea ce numim îndeobște valorificarea critică a moștenirii culturale. Semnificativă în acest proces de declanșare în curîndul nostru, în mijlocul deceniului trecut nu este poate îndeajuns de mult subtilitatea de cei care elaborează, să spunem așa, conștiința critică a culturii noastre actuale. Impulsum acestei noi atitudini față de patrimoniul culturii naționale își află izvorul în concepția profund revoluționară a partidului nostru, în îndreptarea căutătoare — realistă și inovatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în dinamismul și patosul constructiv pe care le-a imprimat în toate sferile vieții sociale. Această nouă politică culturală, în acord cu cerințele intime ale societății românești, menite să atribuie creației culturale rolul unui factor social activ, cu strategii coezistente, sistematice și educative, îmbrățișează universul cultural dintr-o perspectivă integratoare, regîndind, într-o autentică viziune dialectică, raporturile dintre tradiție și inovație, continuitate și discontinuitate în cultură, dintre cultură și societate, dintre cultura națională și cea universală.

Necesitatea acestei operații de valorificare a culturii naționale nu mai solicită, cred, demonstrații. Este limpede pentru oricine gîndește temeinic și poate face observații de bun simț asupra culturii socialiste că preluarea valorilor anterioare progresiste și înscrierea lor în linia de creație actuală. Cu diverse ocazii, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat artiștilor îndemnul de a valorifica creatorii tradițiilor culturale ale poporului nostru, opera înaintașilor, fondul de reprezentări al folclorului, de a urma pilda marilor creatori și cîntori de cultură, elaborînd opere durabile care să fie o expresie majoră a specificului național. Este bine cunoscută afirmarea secretarului general al partidului în Raportul prezentat la Congresul al XI-lea al P.C.R.: „Nu trebuie uitat că felul de a trăi și a gîndi al poporului nostru și va constitui întotdeauna temelia dezvoltării culturale și adevăratul nucleu al creației noastre. Trebuie să aducem, de aceea, la creația prezentului, creația trecutului, dînd prețuirea cuvenită marilor înfăptuiri ale înaintașilor noștri, moșteniri înaintate a mișcărilor noastre muncitorești”. Consecințele acestui mod de a concepe relațiile specifice ale prezentului cu valorile în care s-a tezurizat experiența creatoare a predecesorilor au fost dintre cele mai fertile în planul conștiinței patriotice și în cel al creației artistice.

Epoca fecundă inaugurată la mijlocul deceniului trecut a deschis largi posibilități de afirmare a talentelor puterice, le-a întreprins energetic elanul facultăților creatoare, a produs un organism cultural românesc pe care îl putem caracteriza drept o creație pusă în mișcare înaintate. Trebuie să aducem, de aceea, la creația prezentului, creația trecutului, dînd prețuirea cuvenită marilor înfăptuiri ale înaintașilor noștri, moșteniri înaintate a mișcărilor noastre muncitorești”. Consecințele acestui mod de a concepe relațiile specifice ale prezentului cu valorile în care s-a tezurizat experiența creatoare a predecesorilor au fost dintre cele mai fertile în planul conștiinței patriotice și în cel al creației artistice.

OBICEI

De la daci ne-a rămas nu numai sufletul nordic ci chiar exaltarea în fata clipei despărțitoare dar de la Roma eternă cultivăm obiceiul ca din secol în secol din deceniu în deceniu din lustru în lustru și an de an să ne sărbătorim eroii și timpul ca pe cea mai recentă recoltă.

Gheorghe Pituț

orientări literare care au marcat evoluția culturii române: junimism, poporanism, semănătorism, simbolism, gîndirism. Prin mecanismul valorificării critice, prezidat de noul sistem de valori al societății noastre, cultura socialistă își regîndește propria ei istorie, reabsoarbe în actualitate filioanele ei viabile, disecă în conținutul valorilor anterioare ceea ce este durabil de ceea ce este perimat, reține creațiile al căror mesaj poate intra în nobile aliaje culturale. Este de asemenea semnificativ faptul că între erupția generațiilor literare din deceniul al șaptelea, între deschiderea și febra creatoare manifestate în acești ultimi ani și procesul de valorificare critică a moștenirii culturale nu este doar o relație de relativă concomitență temporală, ci o implicație mai adîncă, de substanță, care angajează mecanismele intime ale procesului cultural. O altă observație care se impune atunci cînd survolăm panorama culturală a acestei perioade este aceea că dezbaterile și polemicele care au străbătut publicistica și au paladizat interesul au avut ca zonă referențială tocmai raportul dintre tradiție și actualitate, aspecte legate de procesul pe care-l discutăm. Cu toate neajunsurile și carentele manifestate în această dificilă operație de reevaluare, eforturile depuse în această direcție au dus la realizări incontestabile, cu o rezonanță, repet, în toate sferile culturii și ale educației. Procesul nu este nici pe departe încheiat și astăzi el a intrat într-o fază intensă în care sarcinile științifice ale celor care lucrează pe acest lărm sînt mult sporite. Pentru o epocă este semnificativă selecția pe care o face în corpul tradiției naționale. Forta unei culturi stă în coeficientul de creație originală care pornește de la tradiție, dar nu o repetă — așa cum s-a spus cu temei de atîtea ori.

A face elogii acestei atitudini politice de largă deschidere și receptivitate față de valorile naționale este o acțiune absolut legitimă în condițiile actuale. Mai ales atunci cînd gîndim procesul valorificării înscris într-o strategie culturală globală, într-o alocuție istorică mai mare și cînd încercăm să descifrăm ecourile sale în planul creației nemijlocite, semnificațiile acestei atitudini politice mi se par a fi revelatorii.

Grigore Georgiu

Scrutînd viitorul

de cincisprezece ani România își poartă numele într-o simbioză perfectă cu viața și opera celui a cărui i-a încredințat cîrma destinului și trudei sale neperitoare, în consens cu cele mai arzătoare aspirații ale sale de pace și progres. Și nu oricum, la limita oricărei strădînșii sau la orizontul oricărei idei sau speranțe de pace și nu oricum la limita sau la orizontul oricărui fel de progres: ci în miezul, în centrul vital al acestora, în climatul de fiecare ori al unei încordate și nu mai puțin inspirate bătaii care a pus în mișcare și în rezonanță largă, de masă, cele mai intime resorturi ale ființei noastre. O smulgere amplă din inerția propriului nostru demers, o înfrîngere de vechi prejudecăți și o trezire puternică la realitate s-au petrecut atunci, în urmă cu cincisprezece ani cînd, ca o dialectică a istoriei înseși, partidul — și prin el poporul întreg, națiunea — ridică la rangul suprem de răspunzător și conducător de destine un tânăr erou care îl intruchipa. Un om cu purtări simple, firești și cu zîmbetul tineretii pe buze, dar cu toate sforțările și energia revoluției în suflet, de o mobilizatoare voință și un patos ce iradia.

Odată cu el, în istoria țării s-a deschis cel mai laborios și mai cuprinzător capitol din cîte ne-a fost dat să cunoaștem. În graul nostru au putut să înceapă și au început atunci cuvintele care ne sîdeau demult pe inimă și care, cu suflul rostirii și înțelegerii lor clare, emoționale, ne relevau o coeziune durată istorică, dintr-un timp cu multe ascunzîsură și nu întotdeauna lineară.

Desigur, ne este foarte ușor azi ce, de la capătul acestor cincisprezece ani să privim peste culmi de orașe și peste marile platforme industriale în urmă, și încă avînd proaspăt în memorie cifrele unui prodigios bilanț care ne conține și care, în expresia sa cea mai autentică, așa cum a fost formulat la Congresul al XII-lea al partidului, ne exprimă în plenitudinea trăirilor și zbatelor noastre cele mai adînci. Ne încercăm odinioară un proaspăt sentiment de încredere și o vie dorință de împlinire privind hotărîții și fascinat în zarea unui proiect de construcție, grandios. Ne încercăm acum un sentiment de reală satisfacție și calmă, robustă mîndrie în fața a tot ceea ce s-a înfăptuit. Într-o zi, numai într-o singură zi de azi, cit în peste cincizeci de zile mai înainte, într-o oră, numai într-o singură oră, acum, cit în peste cincizeci de ore mai înainte, ceea ce lată, oricum ne-am lusa, de la un capăt sau de la celălalt al tuturor acestor cincisprezece ani, realitatea este a unui timp în extensie sau a unei aliflde de durate, parcă, dacă nu a unei noi descoperiri, a unei noi științe despre viață și despre timp. Pentru că, evident, tot aceste cincisprezece ani, în echivalețul lor economic, politic și social, sînt anii de cea mai înaltă și mai fertilă conștiință de sine a României. Ei se disting, ocupă un loc aparte în biografia fiecăruia dintre noi și se disting mai cu seamă prin acoperirea lor în fapte, în evenimentele de o deosebită forță și exemplaritate. Mai mult: ei sînt anti-matrice, anti-pilot de încercare și apropiere a viitorului, anii de hălă și matcă, adică, de sprijin, și acestui viitor nu numai prefigurată, transformat în orizont zilnic de lucru, ci și trăit, înțeles și gîndit viu, dinlăuntru, ca o covingere ce izvorăște din rațiune și se întemeiază pe efort.

Acești ani au adus, au semănat aur pe pămîntul României și au adus, au semănat argint, fir subțire la țîmplele celui de care ne-am legat prin devotament și voință viața, într-o primăvară care se pregătea de înflorire ca niciodată altfel. De fapt, nici nu putem să-l vedem, să ni-l închipuim altcumva. Decît sub niște mări, uriași pomi înfloriți, scrutînd cu atenție și cu înțelegere viitorul, știindu-ne, numindu-ne aproape pe fiecare și străbătînd — de cite ori n-a făcut-o? — clipa cu pasul, cu ochii mișcînd mai ales, fiind întotdeauna și cel mai puternic deschis inimii adevărate, inconfundabile opere de creație.

A. I. Zăinescu

La țară nouă, oameni noi!

Urmare din pag. 1

vor adăuga evenimente și fapte demne să-l lumineze dimensiunile. Au fost, în acei ani de început, multe izbînzii. Au fost și ezitări, erori, aprecieri neadecvate ale realităților specifice țării, ale modalităților prin care locomotiva progresului social urma să înainteze nesfîrșit. Desigur, asemenea erori au putut fi observate, chiar în momentul producerii lor. Dar nu întotdeauna climatul, starea de spirit îngăduiau și numirea lor, limpede și exactă, pentru a fi corectate cu un ceas țîmpe demne. Într-un cuvînt, procesul democratizării, al asigurării participării în fapt a întregului popor la elaborarea deciziilor menite să modifice, să perfecționeze în domeniul sau altul nu s-a realizat de la început, pe de-a-ntruceal. Erau, în acei ani de început, ai adevărați ce se spuneau în șoaptă, deși ele ar fi meritat și trebuiau să fie rostite cu țîrce, la lumina zilei. S-a plătit, atunci, tribut unor flagrante încălcări ale egalității, unor rigide și dogmatice opțiuni, unor viziuni trunchiate asupra istoriei sau ale culturii. Conștiințe lucide au apreciat asemenea erori, încă din timpul producerii lor, așa cum se cuvine. Cîteodată, însă doar în șoaptă. Ori trebuind să-și asume riscul rostirii adevărului. Și-au asumat acest risc în primul rînd comunistii înșiși, cei mai înalți dintre ei.

Și a venit vremea cînd adevărul a fost rostit fără echivoc: cînd țara a pășit ferm și definitiv pe drumul perfecționării, pe drumul veritabilei democratizări. Cînd țara a început să fie realmente condusă de popor, prin popor și pentru popor. Acestei noi epoci, acestei revoluționare epoci, îi spunem acum, îi vom spune mereu, Epoca Ceaușescu. Sînt 15 ani de atunci. Dar în prezent și jumătate, 15 ani de cînd, în fruntea partidului și a țării, se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitate strălucită a prezentului nostru socialist, care — prin gîndirea și faptele sale — se înscrie, spre gloria patriei care și-a dat sîlei și umanității întregi un asemenea om, în galeria marilor bărbați ai poporului român.

Ca martor și participant la evenimentele politice și sociale ale acestei perioade din istoria contemporană a României, am sentimentul că s-au scris, pentru conștienta vremurilor, pagini cărora le-ar fi trebuit în alte vremuri, dimensiunile veacurilor. Astea de densă, de dinamică, de încărcată în înnoiri, în transformări revoluționare, mă așez la adresa acestei perioade — scurtă, dacă raportăm cei 15 ani la îndelungile milenii pe care le-a parcurs omenirea, poporul nostru, dar fără precedent dacă măsurăm acești ani prin faptele ce au conferit personalitate distinctă României; ani ce s-au constituit în repere durabile pentru memoria istoriei noastre naționale, în ale cărora legi selectarea esențială, semnificativă a faptelor definește înfățișarea.

Drumul spre o Românie nouă a fost, în acești ani, dinamic, revoluționar, mereu ascendent. Și a fost așa pentru că în fruntea țării pentru nou ev al țării s-au aflat Partidul Comunist Român și comunistii sub steagul de s-o poporului s-a înrolat mereu mai conștient, mereu mai hotărît, niciodată, în acești ani, ani de izbîndă reală, pentru că, printr-o fericită coincidență istorică, cîtezătoarele ideale ale prezentului socialist, au aflat în persoana tovarășului Nicolae Ceaușescu conducătorul ideal, omul politic care să le asigure, prin catalizarea tuturor energiilor națiunii, prezentul și neabătută. Și au fost ani de rodnică împlinire pentru că secretarul general al partidului a știut să însușească poporul, cu o impresionantă forță de convingere, acel adevăr potrivit căruia o victorie, oricît de importantă ar fi ea, nu poate fi nici mai mult, nici mai puțin decît o victorie. Printr-un memorabil exemplu, președintele României a adresat compatrioților țării îndemnul de a nu uita nici o clipă că, dacă în locul muncii tenace, creatoare, pentru a exploata — de data aceasta verbul avînd un sens pozitiv — condițiile create se vor așeza doar gesturi de celebrare, victoria se va înfățișa, în prezent și în viitor, ca o întâmplare. Este un merit al partidului comunist, al secretarului său general de a fi știut să dea strălucire nouă victoriilor de început ale revoluției, de a fi pus în lumină tot ceea ce anii de început au selectat ca viabil, viguros, de a fi înlăturat — fără ezitări — tot ceea ce, în acei ani, s-a dovedit a fi străin de spiritul și cerințele reale ale țării, tot ceea ce s-a arătat a se afla în selavia dogmatismului și închisărilor. În locul cultului dogmei rigide, — cultul dialecticii! În locul sub-aprecierii înțelepciunii și acțiunii colective — așezarea pe cel mai înalt soclu a acestora! Astfel s-a clădit, în lumina mereu mai puternică a anilor, statura faptelor socialiste în toată măreția ei splendoare.

Ne rostim azi adevărurile cu claritate, răspicat. Aceste adevăruri sînt așezate trainic pe soclul neclintit al realizărilor anilor pe a căror tîmplată sînt încrustate, pe rînd, numele Congreselor partidului; al IX-lea, al X-lea, al XI-lea și al XII-lea, congrese care au hotărît obiective realiste de dezvoltare a patriei, în ale căror documente de istorică însemnată se află profund implicat spiritul revoluționar, vizionar, patriotismul, convingerea — în altele rînduri demonstrată — că legile obiective de dezvoltare a societății sînt făcute pentru a fi cunoscute de oameni și a acționa în vederea împlinirii lor spre binele oamenilor. Este un merit al partidului comunist, al secretarului său general de a determina supunerea orărb, pasivă a acestora. Omul însuși a devenit mai conștient ca oricînd de dimensiunile faptelor sale. Nu gestul unei jertfe prometeice, ci gestul unei acțiuni lucide, pe deplin clarificate asupra finalității efortului caracterizează timpul socialist al țării. În toate acestea se datorează mai ales faptului că patriotismul, înțeles în sensul capacitate de a descifra drumurile viitorului și de a acționa pentru ca ele să fie apropiate de prezent sînt strălucit sintetizate în personalitatea celui ales să conducă spre destinul meritat națiunea noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Acești 15 ani au făcut ca, urmînd îndemnul și marele exemplu al secretarului general al partidului, poporul să-și afirmе o nouă și superioară rațiune de a fi, să confere dimensiuni profund umaniste acțiunii sale de creație și construcție, să devină cu adevărat pe deplin stăpîn pe viața și munca sa. În toată această perioadă, în fruntea partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a condus partidul și țara cu clarviziune revoluționară și patriotică devotivă. Ca veritabil simbol al vrierii noastre. Ca strateg strălucit al faptelor noastre. Ca suprem argument al certitudinii că tot ceea ce s-a hotărît se va împlini. În toate domeniile. Cu ani în urmă, într-una din primele vizite de lucru în țară, pe care le făcuse secretarul general al partidului, cînd se inaugura epoca unui amplu și permanent dialog cu țara, am participat, cu neuitată emoție, la solemna împrejurare în care a sădit, lângă Gorunul lui Horea, un tânăr arbore, dăruindu-i vîrmei. De atunci, rădăcinile tinărului arbore s-au adîncit în pămînt iar coroana s-a înălțat spre cer. Ca un simbol, ca o mărturie a noului timp, ca o replică, prin natură, dată istoriei eroice a trecutului de eroica istorie a prezentului.

O știu bine: acel simbolic arbore al prezentului se va înălța mereu, mîndru și fainic, ca țara însăși. Păstrînd în semela sa naturală un adevăr de esență: prezentul: aspirația spre mai înalt, spre aerul curat al libertății. Întîlnindu-și pe sub pămînt, rădăcinile tinere, viguroase, cu rădăcinile multiseculare ale Legendarului Gorun. Așa cum doi eroi, doi purtători de vise îndrăznețe ale timpului lor și-ar stringe miinile pentru neuitarea vremurilor.

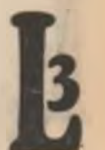
Oamenii ce știu să respecte istoria care a fost au dreptul, au menirea să devină cîntori ai istoriei care va fi. Pentru noi, pentru Românie, există un asemenea om. Un mare om politic, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Fapta sa revoluționară, gîndirea sa creatoare au intrat deja în paginile noii istorii a patriei. O istorie care, lată, este scrisă și demnitatea conștientă a țării care-l urmează, entuziasmat și demn pe cel ce este marele simbol, suprema certitudine a României.

Fapte de cultură

Urmare din pag. 1

și alții, căci poporul nostru se bucură a avea multu.

O țară mijlocie cum este a noastră, întregul este afirmarea ei, peste secole între celelalte neamuri de unde hotărîri de tinută ei spirituală, de realizările ei reale. În ale culturii, de aportul său la edificarea libertății, adică adevăr bine și frumos în umanitate. Să vorbim în cele din urmă, să vorbim despre intrigiile lui Henric al Oulea al Angliei, dacă ele vin să scurteze o lecție despre Constantin Brăncoveanu a cărui lucrare și fertă în istoria poporului nostru, în adevăr răbdarea și țîrca sufletească necesară să o așezăm în dreapta lumină ce l-a crescut. Am aiuns în acești ani muncind cu toți dușii puteri și răvnă poate mai adîncă mentuși conștientă a țării care-l are în Emnescu. Mă gîndesc că l-ar fi bucurat pe poetul atît de distrînt multele și de obicei așa izbutite statură ridicată în memoria cîntorilor de țară.

ROMANIA-ZIDIRI ALE CONSTIINTEI

Reportaj pe urmele unui sentiment

I. — Citi vedeti cu ochii era mare si veneau pe — Incăncăre de piatră, corăbiiile romanilor. — Priveam, în încercarea de toamnă, cum bătrânul se ridică uscat, în genunchi, ca să poată cuprinde cu ochii și brațele desfăcute — vâlă, dealurile și munții, care se întindeau pe toată suprafața Ardealului ca o hartă geografică. Străvechi și-nclizit, zgâribit sub lăburile lemnoase, vechete de secole de fluturii metalici, dealul pe care se așezau era și Grăditi și în incendii asfințitului pe pieptul lui legendar ardea, ca un surcerb însemn de noblete, soarele de andezit. — Deoarece nu numai romanii i-au bătut pe daci ci și daci pe romani. Și i-au supus și românii le-au înălțat cetăți. Au adus piatră albă de la Sinta-Maria Orlea cu corăbiiile. Deoarece aci a fost mare. Daci au făcut baraj jos pe Murăș. Au strins apele într-o vână patruzeci și patru de zile și patruzeci și patru de noți. — De unde știți? — De la moșii și de la strămoșii noștri. Și de acolo că dacă astăzi simțim așa de liberi înscămnă că am fost și atunci. — Cătrărat pe povomisurile aolase, frigid toamnei ajunsese de la sub cetăți. Dar încălțati în ciocăpili jor de lină lizate și în bocancii rotunzi, cu plăcuțuri, cei patru moși din Costești sfidau universul și așezăți acolo, deasupra pământului Transilvaniei ca într-un seau de iudecată, făceau dreptate istoriei cu convingerea nezdărniciată că dacă astăzi e libertate și neastirare așa trebuie să fi fost în toate epocile de istorie în istoria pământului românesc. Aprinși de o nețărmurită încredere și de o năvalnică bucurie rdeau fericiți orind în furturile lor luminoase — căderea frigului și a noptii peste pământ.

II. — Nu m-am simțit nicăieri, niciodată, mai bine ca printre pământul în Maramureș, la suprafața pământului, peisajele își revendică dreptul de a le descoperi cu atia emote incit, printre ele, oamenilor le dispare aburul de micăol. Iarna, care jos în subteranele minii se vede limpede, liber, strălucitor. Profilul ei se vede în profunzime de minieră, minierii forțază pământul declanșând cu sursurile lor muncitorii fluvii albe în conductele subteranelor. Esenta solară din fibra fapturii umane ei o emboază — în adâncuri și din pericula întinerii ei se vede mai puternic acolo, cu mult mai convingător. Este limpede că numai lașat printre o inimă jubile de munca pe care o face un om muncitor își poate petrece cu atia dăburie vizibilă lumătate din dragă-viață în subteran. Este limpede că doar conștient de roșul pe care prezenta sa în lumea muncitorilor de astăzi îl are, un bărbat cu profesia de minieră poate munci cu îndirăjirea aceea, cu forța și cu puterea aceea care de-odată cu metalele nobile face ca din virful picămarului să ținească încrederea, siguranța, certitudinea, iubitoarea, că, tocmai acolo, între vâmile boaste și nește pământului, se poate conta. — Nu știu, dacă ai văzut, vreedată, cu ochii liberi, cum zimbeste un minier? Dacă ai întrețărât, dădăta, deschizându-se ca o floare surisul, de un chip omeneș? Dacă senzația că cineva veghează la liniștea dumnezeoasă, la bunăstăreață mentală dumnezeoasă, senzația formidabilă că cineva, pe lumea aceasta, nestiut și necunoscut pînă în clipa aceea vă garantează nu numai viața ci chiar fericierea, v-a fost dăruită acolo, pe întinerie, într-o lume lipsită de peisaje și soare, de zimbetul unui minier. Eu am avut norocul acesta. Am avut privilegiul acesta de a descoperi, dădăta, că fără să știu și fără să aude vreo răspălată, fără să cer și să cer, fără să pot vreedată răsunde, un om muncitor, un minier de la Băile Borsa îmi garantează încrederea și îmi apără existența în lumina unui suris.

III. — Am avut, în lama trecutului, ideea, nici nouă, născă vechi oricum, destul de ciudată, să-mi caut copărlăria pierdută între zidurile medievale ale unui oraș din hotarele Transilvaniei. Cine știe ce întâmplare banală a declanșat dădăta acest resort afectiv care face ca imagini uitate pentru vechi să-și defileze prin fața sugrindului de de emoție. Trebuia să revăd acel loc al cărui tipar îmi dispăruse din minte, lăsându-mi în mine doar rădăcinile. Eram, firește, acolo, din moment ce emoția explodase cu forța aceea de neconfundată care te obligă să cauți înțel pe trasee schimbate. Și umeri s-o găsești. — Lăsa însă, că ce căutam, eu, nu exista. Intre zidurile acoperite de ceată, pe străzile încă pavate cu calcuri de piatră, pe sub bolțile incă necunoscute și dintre foleșoarele — înalte — copărlăria fugase, lăsând în urmă o lume de care n-a mai rămas nimic. Nu rămasese nimic. Nu geometria lui dantelată sub burta enormă a vâzdului înălțat de omăt; ci spiritul, vechiul spirit al orașului de provincie, întepenit și ruginit în preiudecăt și false precepte ca într-o armură de canalver. Ceva nevăzută, nestiut și necunoscut ocupă prin vremea noastră, dinlăuntru a libertate și o mișcare pe care ca să le-nieleg a trebuit să cer explicății celor ce îmi luaseră locul pe strădii și în banca istoricului liceu: elevii. Cu spiritul lor am ajuns la locul în care străvechea poartă a orașului să-și defileze prin fața sugrindului de de emoție. Trebuia să revăd acel loc al cărui tipar îmi dispăruse din minte, lăsându-mi în mine doar rădăcinile. Eram, firește, acolo, din moment ce emoția explodase cu forța aceea de neconfundată care te obligă să cauți înțel pe trasee schimbate. Și umeri s-o găsești.

— Lăsa însă, că ce căutam, eu, nu exista. Intre zidurile acoperite de ceată, pe străzile încă pavate cu calcuri de piatră, pe sub bolțile incă necunoscute și dintre foleșoarele — înalte — copărlăria fugase, lăsând în urmă o lume de care n-a mai rămas nimic. Nu rămasese nimic. Nu geometria lui dantelată sub burta enormă a vâzdului înălțat de omăt; ci spiritul, vechiul spirit al orașului de provincie, întepenit și ruginit în preiudecăt și false precepte ca într-o armură de canalver. Ceva nevăzută, nestiut și necunoscut ocupă prin vremea noastră, dinlăuntru a libertate și o mișcare pe care ca să le-nieleg a trebuit să cer explicății celor ce îmi luaseră locul pe strădii și în banca istoricului liceu: elevii. Cu spiritul lor am ajuns la locul în care străvechea poartă a orașului să-și defileze prin fața sugrindului de de emoție. Trebuia să revăd acel loc al cărui tipar îmi dispăruse din minte, lăsându-mi în mine doar rădăcinile. Eram, firește, acolo, din moment ce emoția explodase cu forța aceea de neconfundată care te obligă să cauți înțel pe trasee schimbate. Și umeri s-o găsești.

„Industrializarea” — mozaic de Vasile Celmare, Violeta Marghanean, Ovidiu Pasima, Constantin Apostol

Erau chiar acolo, pe meterezele înalte ale orașului, exprimându-și limpede opțiunile și convingerile, participând prin decizia la viața orașului. Lovită în spirit, provincia decedase, refugiata în amintirile mele și în albumele de fotografii.

IV. — Nu foarte demult, nici foarte departe, pe cînd primăvara se străduia să-și înalte drapelul de lumină deasupra Munților Făgăraș, un drumet aflat între plaurile încă înzăpezite din hinterlandul Sibului a avut sentimentul ciudat că costul pe care îl costă să-și însușească, că îl suportă unei lente omoze, că priveștea în pătrunde în sine ca o dulce otrăvă, că îl încercă de o binefăcătoare speranță la capătul căreia singurul gest cu putință era omagial străvechi al păstorului: Pe-un picior de nău / Pe-o gură de rai.

Era într-adevăr, patria, acel colț de lume, acea frumusețe coalescentă, acea spațiu etern în care istoria părea sințasă și nouă în comparatie cu preistoria sa, era rădăcina civilizației mioritice, îndemnul magic către creație și dezvoltare, conștiința vechimii de neam și a nobilității de sine transformate într-un gest creator; era îndemnul celor de ieri și al celor de astăzi de a fi solidari cu obirșia lor prin cultură, printr-un model de viață, morală neîntreținută, prin sublimarea lor aspiratie către civilizație. Era, chiar iubirea, în acel început nestatornic de primăvară, o iubire fără întoarcere pentru acel, solitar, călător.

Nu foarte demult, nici foarte departe, pe cînd primăvara se străduia să-și înalte drapelul de lumină peste hinterlandul Sibului, străbătînd drumurile cînd vămuite de iarnă cînd limpezite de soare din Rășinari am avut, dădăta, certitudinea absolută că lumea în care pătrund și care mă încercăză este în imagini concrete, chiar vechiului pământului românesc: neclizita frumusețe divină a peisajului; muncii și serbării, tradiții și obiceiuri nealterate de la începutul istoriei dar, mai ales, acel model de viață comună bazată pe muncă și cinste, conștiința de sine a oamenilor care trăiesc în locuri de mare vechime că satul este numele patriei libere încă de la origine.

N-am bănut niciodată cît de mult izbutete un sat cu decetea trecutului încă vie să fie tocmai din pricina aceasta, a pîdei sale care există, un sat al lumii de astăzi, absolut integrat. N-am bănut cît de desăvîșit și de înalt este nivelul existenței, ce acceptare a devenirii, ce înțelegere gravă, a prezentului și a clipel, ce anșare în roșul dezvoltării noastre contemporane cresc, vizuros și puternic, în locurile unde istoria și tradiția au ajuns în muzee două milenii mai tîrziu decît ceasul în care au luminat încercările științifice omenești.

Mindria satului românesc de a se găsi în centrul lumii și al unui destin în S-a păstrat nestinsă, prin vremuri pentru timpul cînd va putea să devină temelie sigură a unei autentice istorii românești.

Centru al patriei în constituția filor săi, satul de astăzi are nevoie vitală de prefațarea prin care străbate structura întregului pământ românesc. Centru al lumii în constituția filor săi țara de astăzi are nevoie vitală de experiența istorică, milenară, a satului românesc. Satele noastre sînt castelele noastre, sint cetățile noastre, sint tipicele civilizații noastre, de la un caot la altul al țării, documente inestimabile de vechime și dăburie care nu trebuie căutate în arhive ci între hotarele munților și cîmpurilor.

Am întrebat, la începutul primăverii, la Tansa, un sat așezat în platoul central înalt al Moldovei, un bătrîn în vîrstă de 90 de ani, cu cine votează:

— Cu cine ne confunde a spus, Cu țovărășii Ceaușescu. El s-a ridicat dintre țărani ca să a-șezăz muncitor și dintre muncitori ca să a-șezăz conducătorul țării și să tubescă țărani și muncitorii. Scrieți despre asta dacă aveți atia știință: să se știe că prima dată în istoria noastră iubim pe cît simțim iubii.

Sânziana Pop

Stema

La morginea mării, pe vîntul cărunț
Pădurea se-orăță: ar muți călătorind
Căltătorile, nu te-nspămintă:
E mare de griu, în care, de nu ai gînd
bun, te poți îneca
Și teomă nu-ți fie de omnia pădării
Copacii eșteni apăra gîia, omintirea, străbunii
Venii-voi ei țoții în ceosul din urmă
Cu coame de trunze țoșnind majestuos,
Ei apăra cîmpia străbună
Și Dunărea curge-ntre maluri de os.

Ioana Diaconescu

Președintelui țării

Esti un dor venit din veacuri azi ajuns la
împlinire,
Flacăra neatinării inimilor românești.
Președintele sal de pace, cunoscut de omenire,
Cea mai luminoasă frunte din poporul nostru
ești.

Strălucеști pe continente insorita Românie
Și-al tău nume-adine rămine-n omenie vaci
de vaci
Te cunoaște tot bătrînul, pruncul nou născut
le știe,
Dama, prin viața iubitoră ca o flămară tu
traci.

Nu ești crez și libertate viații și voinții noastre,
Țara hîrniceii, iată, drept cîrmaci te-a reales,
De cînd îi conduci destinul bălțile-ți sint mai
albastre.

Cincisprezece ani sint trepte de lumină în
progres.

Ești Caehiul vremii noastre, ai reînviat
trecutul
Și-n lumina meritată ai gus toate strămoșești.
Scrind negnic vilitorul, explorind necunoscutul
Cheile victoriei noastre la imposul te gosești.

Reales în fruntea țării azi poporul te-nconșoră
Cu urări de sănătate, viață lungă și țării,
Să conduci tot mai departe, sus, pe culmea
cea solară,
Fericițele destine ale acumpei Românie.

Constantin Atomii

Inima țării

Era într-o dimineață de primăvară, la ora cînd vâzdul plutește încă într-o ceață gri, iar regina noptii, pe alei, dă primele semne de refugiu în bulbuli de petale în adormire. Strada pe care mergeam părea un tunel, strălucită pe o parte și pe alta de blocuri turn, și cu cerul jos, sprînjit parcă de pădurea antenelor de televiziune. Era o stradă nouă, dintr-un cartier în fel de nou, căci printre pietrele din pavajele abia terminate începuseră să răsară fire de lucernă și lușere fine de rapida — ultimii mesageri ai cîmpului agricol acaparator de ființa monumentală a orașului. Treceam fără grabă pe strada făcută, iar în aerul răcoros pluteau semnele firești ale somnului celor adormiți în întimitatea verticalilor de beton.

Limpezindu-se cu încetul, lumina dimineții se reflecta argintiu și odihnit în ferestre. De-odată, ca la un semn dirijorial, din toate părțile s-a prăvălit asupra-mi un uruit răscolitor și strident, un concert fascinant de bondări metalice... Zece și zece de cesari deșteptătoare își declanșaseră sonerile, vestind trezirea cartierului. Viața de zi a orașului prindea astfel început, pădurea de blocuri reverberind cîrîitii implacabile al sonerilor. Aceasta a fost, de fapt, prima mea întâlnire în urmă cu șeci ani, cu viața dintr-un cartier nou al Bucureștilor. Dimineața aceea de primăvară, a cărei „încenare” am urmărit-o pînă la capăt, oprindu-mă în stațiile de autobuz de unde porneau spre locurile de muncă, cel ce se treziseră la aceeași oră, pe strada preumblării mele, as putea s-o așez, alături de alia frumuseți pe care le-am descoperit mai apoi în București, în cuprinsul intim

Matca

Sat românesc, mîrire ție
gîntă străbună, volevodă și țară a muncii
divine,
rădăcini adînci aci istoria neamului.
Mîrire ție, sat românesc
matcă a bărbăților împovărați de grijile
patriei.

Adolescentul izbucnind în oraș
prinde muncitorii cu inimi niuite de boabele
de griu
unde se întemeiază simbului demnității
pe care cei de la țară îi poartă-n oriere
incante de a se naște.

Unde se-nvalură istoria;
vâzdulul patriei se sprînjind pe inimile marilor
bărbăți,
cei care vindecă rănile cu răsfățarea,
fără odihnă a viața celor aleși la cîma
zarabiei

luminată de grine, riuri, păduri și puteri
străbune.

Mîrire ție, matcă primordială
care-ți primești bărbății cu piine și sare
mărire ție, sat luminesc
ca o livadă-nlărită ridicîndu-se la mare.

Marin Lupșanu

Omul-patrie

În patria de vis și veșnicie
Urcei din floarea-aceluși izvor
Sublimă întupare prin popor
E OMUL PATRIE — scintila vie.

Și riurii cu ei către istorii
Scrind lumina timpului prezent
În roze veacului înconșescent
Pe care îl așază-n gînd de glorie.

Ca să rămîni hore pururi heră
Întreaga viață el ne-a dăruit —
Destin cutezător, în vaci marit
S-aducă pace-n vatra tricoloră.

În vorba lui iubire e de țară
Statornicind dăvii de viitor
Lumină din lumină, riditor
De neam, de întocmire legendară.

Înalt e gîndul care ne-nconșoră
Și apăra destina-acestei nații
Cu Dunărea cu Olul, cu Corpații;
Este scintila vie — OMUL ȚĂRI.

Pavel Pereș

Revoluționar și cititor

Revoluționar și cititor tatodată,
Sint într-un singur om unite-acum, intilia
ceară
Neîmpăcarea cea revoluționară,
Dor și statornicia-ncrederei-n durată.

Iar Prometeul ce din flacăra-i solară
Aprinse-n vetre locu-n care-tele se gata,
Ori temelie-a pus, de timp neclătinată,
De cincisprezece ani-ni-Cititor de țară.

Și-astfel, revoluționar pasiona
Prin Nicolae Ceaușescu se preface
Într-un temel de nobilă comuniuna

A cititorii și-nnoirii crez de pace,
De-aceea și în virtutea neabasi, candu-na,
Cu-a te clarvizione și cu braț tenaca.

Nicolae Stoian

Omagiul meu

Omagiul meu e-n zborul spre azur e
mil și mil
de frunzi clădind betonul și înflind livada,
în bucuria spusă cu sîrg de ciocinții
și-n pasul lin ce cîntă înnoibilul zăpada.

Omagiul meu e-n șoapta uriașului taloz
de grine ce se unduie înalte și bogate
și-n curcubeul care, cînd se balțește, azl,
cad ploii cu soare, dolbe, peste păduri și șate.

Omagiul meu e-n versul vibrant care cu flori
ne-mpodobeste steagul și virșele și țelul,
și-n viscolul mirific de flăcări și dogari
acolo unde nu și-a visat izvor oțelul!

Omagiul meu e-n totul și-n pretutindeni viu,
și vine de oriunde, din veac spre alte veacuri,
E-n marea mea mindrie c-am fost și pot
să flu
rămîn dintotdeauna, din alfuri în telecuri!

Eu însuși sint omagiul profund și pe dăplin:
sint Om și în virtutea măi născ și cresc și, iată,
Lumina lui mi-aporinda lucrării în destina
ca-n relief de aur al țării chip să-l scență!

Dragoș Vicol

Partidul

Dacă noi credem în ziua de mine,
credem în Partid.

Dacă noi credem în Patrie și în
destinul ei de aur,
credem în Partid.

Dacă noi iubim un copil, merii înfloriti,
holdele de aur,
Dacă noi iubim aceste cîmpii strălucitoare
pe care și acum gosești

Obiecte pline de
Zgomotele bălților trecute,
Cîmpia acestora care ne dau pline
de mi de ani.

Dacă noi iubim munții, aceste scocuri
printre vesnicia patriei,
Dacă iubim tot ce este frumos,
bun și cîștit,
Noi iubim Partidul Comunist Român.

Mara Nicoară

Surisul vieții

Din soare,
Din pământ
Și din apa
Am năp pentru noi
Sămînța vieții.
Din zori de Mărie
Am descins
Să poposim a clipă
Pe gîia vesniciei.
Să adunăm, prin noi,
Din izvoale de mîrgăon
Al zilor și nopților de rodnicie
Cînsprececa anotimpuri,
Scăldate în culorile îndestulării.
Năzind urcușul drept spre fericiere,
Decupăm din raze viciuicune,
Întropată în mîini și gînduri,
Așa cum numai El, Conducătorul,
De cînsprececa ani-lumina

Ne înveță, ne îndrumă pașii
Să alertăm timpul,
Ca adună pe fețele noastre
Boagățiile de culori
Din roadele comunismului.
Și soarele nu eștia
Să ne înunde, încă de pe acum,
Frunțile noastre,
Scăldîndu-le în noante,
Decupate din flacăra muncii,
Din gabanul haldelor
Și din azurul cerului,
Iar zimbetul senin,
Cum numai el lui poate fi,
Ne cuprinde, zînic,
Întreaga lăptură,
Și surisul lui se îngemănă
Cu surisurile noastre
Într-o singură primăvară.

Horvath Dezideriu

Urmă Partidul

Cînd spunem Ceaușescu, spunem țară
și-ovem în ochii tot caru plin de stela,
puterea noastră-nțreagă-i culezător
de-a fi la noi acasă-n toate cele;

un fluvii blind, puternic de lumină
ne duce spre izbîndă clar, sonor,
de-aceea astăzi patria ne cheamă
spre țelul ei, mereu biruitor;

de-aceea astăzi, Noi, la cîma țării
ovem pe Ceaușescu, brav părinte,
și inimi lingă inimi, gînd în gînd
noi ne urmăm Partidul, țel țierbinta!

Ion Longin Popescu

Revoluționar și cititor

Revoluționar și cititor tatodată,
Sint într-un singur om unite-acum, intilia
ceară
Neîmpăcarea cea revoluționară,
Dor și statornicia-ncrederei-n durată.

Iar Prometeul ce din flacăra-i solară
Aprinse-n vetre locu-n care-tele se gata,
Ori temelie-a pus, de timp neclătinată,
De cincisprezece ani-ni-Cititor de țară.

Și-astfel, revoluționar pasiona
Prin Nicolae Ceaușescu se preface
Într-un temel de nobilă comuniuna

A cititorii și-nnoirii crez de pace,
De-aceea și în virtutea neabasi, candu-na,
Cu-a te clarvizione și cu braț tenaca.

Nicolae Stoian

Omagiul meu

Omagiul meu e-n zborul spre azur e
mil și mil
de frunzi clădind betonul și înflind livada,
în bucuria spusă cu sîrg de ciocinții
și-n pasul lin ce cîntă înnoibilul zăpada.

Omagiul meu e-n șoapta uriașului taloz
de grine ce se unduie înalte și bogate
și-n curcubeul care, cînd se balțește, azl,
cad ploii cu soare, dolbe, peste păduri și șate.

Omagiul meu e-n versul vibrant care cu flori
ne-mpodobeste steagul și virșele și țelul,
și-n viscolul mirific de flăcări și dogari
acolo unde nu și-a visat izvor oțelul!

Omagiul meu e-n totul și-n pretutindeni viu,
și vine de oriunde, din veac spre alte veacuri,
E-n marea mea mindrie c-am fost și pot
să flu
rămîn dintotdeauna, din alfuri în telecuri!

Eu însuși sint omagiul profund și pe dăplin:
sint Om și în virtutea măi născ și cresc și, iată,
Lumina lui mi-aporinda lucrării în destina
ca-n relief de aur al țării chip să-l scență!

Dragoș Vicol

Partidul

Dacă noi credem în ziua de mine,
credem în Partid.

Dacă noi credem în Patrie și în
destinul ei de aur,
credem în Partid.

Dacă noi iubim un copil, merii înfloriti,
holdele de aur,
Dacă noi iubim aceste cîmpii strălucitoare
pe care și acum gosești

Obiecte pline de
Zgomotele bălților trecute,
Cîmpia acestora care ne dau pline
de mi de ani.

Dacă noi iubim munții, aceste scocuri
printre vesnicia patriei,
Dacă iubim tot ce este frumos,
bun și cîștit,
Noi iubim Partidul Comunist Român.

Mara Nicoară

Surisul vieții

Din soare,
Din pământ
Și din apa
Am năp pentru noi
Sămînța vieții.
Din zori de Mărie
Am descins
Să poposim a clipă
Pe gîia vesniciei.
Să adunăm, prin noi,
Din izvoale de mîrgăon
Al zilor și nopților de rodnicie
Cînsprececa anotimpuri,
Scăldate în culorile îndestulării.
Năzind urcușul drept spre fericiere,
Decupăm din raze viciuicune,
Întropată în mîini și gînduri,
Așa cum numai El, Conducătorul,
De cînsprececa ani-lumina

Ne înveță, ne îndrumă pașii
Să alertăm timpul,
Ca adună pe fețele noastre
Boagățiile de culori
Din roadele comunismului.
Și soarele nu eștia
Să ne înunde, încă de pe acum,
Frunțile noastre,
Scăldîndu-le în noante,
Decupate din flacăra muncii,
Din gabanul haldelor
Și din azurul cerului,
Iar zimbetul senin,
Cum numai el lui poate fi,
Ne cuprinde, zînic,
Întreaga lăptură,
Și surisul lui se îngemănă
Cu surisurile noastre
Într-o singură primăvară.

Horvath Dezideriu

Urmă Partidul

Cînd spunem Ceaușescu, spunem țară
și-ovem în ochii tot caru plin de stela,
puterea noastră-nțreagă-i culezător
de-a fi la noi acasă-n toate cele;

un fluvii blind, puternic de lumină
ne duce spre izbîndă clar, sonor,
de-aceea astăzi patria ne cheamă
spre țelul ei, mereu biruitor;

de-aceea astăzi, Noi, la cîma țării
ovem pe Ceaușescu, brav părinte,
și inimi lingă inimi, gînd în gînd
noi ne urmăm Partidul, țel țierbinta!

Nicolae Arieșescu

spectacolul lumii

văzut de Ioan Griogorescu

Neingenunchiatul

Argumentul suprem a fost cel din urmă. Rugăsem, pledeasem, încercasem să în-

dispune chiar de toate argumentele lui, așa că eram gata să plec, când...

Mai bine s-nai de-a face niciodată cu un arheolog care abia a descoperit o comară; zgrincenii lui este atât de harpagonică, încât însuși

Mai bine s-nai de-a face niciodată cu un arheolog care abia a descoperit o comară; zgrincenii lui este atât de harpagonică, încât însuși

Arheologul, bărbat tânăr de nici patruzeci de ani, cu un cap de porțec, fără un fir de păr, cu

Mai bine s-nai de-a face niciodată cu un arheolog care abia a descoperit o comară; zgrincenii lui este atât de harpagonică, încât însuși

Căci despre un dac era vorba. Asta descoperise norocosul arheolog și ținea ascuns sub șapte

minia unei revolte, sau că, stă, vreun templu necunoscut ar fi fost altarul și aspergiu cu țăr-

"Injură" — zic eu. "Poate că aveți dreptate. Dar trebuie să fie o

Aerul luminos al orașului

Urmare din pag. 4 a

truchipează clarviziunea și cutezanța gândirii și faptul revoluționar al tovarășului Nicolae Ceaușescu, gândire și faptă care s-au materializat

este mai puțin adevărat că, pentru a putea face față exigențelor acestui cîmciac, Craiova industrială se pregătise din timp. La un nivel superior,

Începea pe care purtătorii și posesorii acestor resurse au investit-o și continuă s-o investească în politica partidului. În cuvîntul și gestul de cîtor al tovarășului Nicolae Ceaușescu, se

Dincolo de toate nu credem să fim departe de adevărul afirmînd că schița de sistematizare a Craiovei contemporane, municipiul puternic afectat

Actualul cîmciac al revoluției tehnico-stiințifice a imprimat vîștii social-economice a Craiovei un ritm mai alert și o vigoare sporită. Nu

REVISTA STRĂINĂ

● PRESA LITERARĂ franceză discută cu apăsare pogorîtoare de tirare în repertoriul Comediei franceze care ține loc de teatru național la Paris, a

de ară poloneză pentru noua orientare a faptelei. Un recent articol al lui Adam Nahlik se referă la lucrările

● SUPPLEMENTUL LITERAR al săptămânii New York Times conținea un material editorului Charles

● PROFESORUL AKIYOSHI NAKAYAMA de la Kyoto este unul dintre cei mai mari specialiști din lume în istoria

● SUB TITLUL MAJESTĂȚII LOR, PIRAMIDEI, Vojtech Zamecnyk conștienta din prima sa carte. În

● UN FENOMEN LITERAR REMARCABIL în proza indiană se constituie apelul la limbajul popular și la

● UN INTERES SPECIAL măritese tuburilor

Ani decisivi pentru literatura română

Urmare din pag. 1

Facem precizarea că mulți prozatori au debutat ca poeți, fapt destul de frecvent, cum sînt: Să

cisca), Virgil Duda (Povestiri din provincie, 1967), Al. Ivașcu (Vestibul, 1967), A. D. Munteanu (După amiază neliniștită, 1967), Maria Luiza Cristescu (Capriciu la plecarea fratelui

1968, M. E. Simonescu (Hegemonia hălor timpurii, 1969), Dana Dumitriu, 1971, G. Schwarz, Mircea Săndulescu, 1978, Eugen Uricaru etc.

În concluzie, un fenomen al literaturii române de azi ar fi înălțarea de aceste surse, alectate dintr-un normat cîteva sute, alt de prezen-

atelier literar posta redacției

T. ROSU: Reușesc, mai bine, și acum, pasivitate în care se manifestă cu drepturi depline

seria prozai. Dar lucrurile stau cam în cazul L. Găls — cîntic, deci, și răspunsul respectiv.

M. SAMINTĂ: E o formulă (și o experiență) care va reține prea mult, pînă la artificiu, manieră, contecție (mai mult de jumătate din pacini adevărate acest risc,

INA STAVROS: Formula prozodică pe care ai ales-o preînțeleg și o răsare logică, o desăvîșită coerență, un sens, o semnificație. Altminteri, totul ramine un joc formal, fără substanță

Insulă cu miei

Pe Mureș vine o insulă cu miei, dinșpe vărsare urcă spre Izvor, pîdurile nveresc în urma ei,

Cîntecul lui cine să-l mai știe? pe Mureș vine o insulă cu miei stîns behînd o pribegie...

Caleașca de aur

Pe insulă mi-ai dăruit o caleașcă de aur să ne plimbăm în cercuri și să regăsim surșul și diminețile pline de rouă

Pe celălalt tărîm

Am deschis peretele și am intrat în natură. O porțocă mă izbi ca o grenadă, flori de albă lăsară miere

Să-l auzi... După-amiază cînd ce se poate întâmpla altceva decît să admiri memoria sănătoasă a copacilor din parcul

Puritate

Tu n-ai mîngîiat cactuși n-ai fost trăsă pe ractoc minciunii — ochiul tău e limpede

Cavaler

Un cavaler cu sufletul pe acut, cu spada ca o crișă lăsată, pe calul cel mai negru o trecut

Din sufletul său gol sticleau scintel, din spașul saieru tîșnuri lungi și nu puteai, prin prof și funigie, cu cea mai uite moarte să-l ajungi.

Fantezie în re minor

Ați început de la o vreme să vășiți doar coapsa automobilului prelungă, doar Zburătoare cu gîtle de aluminiu zvîrlit

NICOLAE CEAUȘESCU — un nume pentru istoria vie a patriei, pentru umanitate

Nicolae Ceaușescu — anul care a contribuit în mod cel mai decisiv la schimbarea chipului României. (Franco Spisani, Centrul superior de logică și științe comparate din Bologna — Italia).

Se poate afirma că președintele României — țară europeană — se numără printre cei mai experimentați șefi de stat din lume. Această încredere din 1965, el a condus țara sa spre o dezvoltare rapidă și a declanșat de asemenea, o activitate deosebită în domeniul politicii internaționale. (Ahti Pekkala, fost președinte al Parlamentului finlandez).

Procesarea unei politici externe ambițioase și independente a avut ca rezultat creșterea prestigiului Republicii Socialiste România în lume. În acest domeniu, președintele Nicolae Ceaușescu este o forță importantă. El a fost recomandat mai demult ca un conducător încrezut al țării noastre, iar ideile sale despre politica externă au început să fie larg acceptate. (Michele Cole, publicist, Noua Zeelandă).

Desigur, exemplarele ar putea continua, menționându-se la nesfârșit încă a zecilor de oameni și oimilor deosebiți de călătorii. Am înțeles că ele această conștientizare pentru a rețeta și mai presantă forța unui aderent. A unui aderent al ideilor noastre ce s-a lăsat conștientizat noiștrii și celor a țării, ce a început o identitate cu valorile de simbol și cu puterea deosebită — ROMÂNIA — CEAUȘESCU.

La începutul acestui deceniu, gândindu-mă la „portretul” scris al unui omunist exemplar, m-am gândit, dându-mi seama că se încheie o vreme în istoria unei națiuni: că un conducător să se identifice cu țara, să realizeze evoluția ei, cu sensurile majore, simbolice și definitorii ale aspirațiilor unei națiuni, să realizeze societăți, culturi și civilizații. Și, în mod firesc,

trebuie să relev că istoria Românilor — această memorie, în egală măsură, lucidă și patetică a unui popor brav și generos, drept și pașnic, dăruit cu harul sacrificiilor — numele celor mai înalte idealuri ale umanității — consemnează la noi de cîntec prezentele acestor — excepționale personalități care, din dovadă de virtuți exemplare, inteligentă, curaj, talent și abnegație, au condus destinele poporului nostru cu înțelepciune și fermitate spre adevăratele culmi ale libertății, demnității și prosperității. De aici a izvorât și gestul, la fel de firesc, prin care bibliotecile erudite, ca și vîntul nostru melos popular, au întipărit, în conștiință și pentru eternitate, cu emoție și mîndrie, chipurile marilor cititori ai neamului românesc: Decebal, Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Tudor Vladimirescu, Nicolae Bălcescu, Alexandru Ioan Cuza.

La fel de firesc — istoria contemporană a României, care, o știm bine, se făurește în fiecare clipă, cu fiecare efort, cu fiecare împlinire — atît pe vastele scîntiri ale socialismului, în uzine, în universități, pe ogoare, în artă — va consemna, cu certitudine, în galeria marilor bărbați de stat — devotați cu fiecare gînd și fiecare faptă a lor idealurilor sacre de libertate, independență, pace și colaborare între popoare — numele secretarului general al partidului nostru comunist, președintelui României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Spunînd acestea m-am gîndit și mă gîndesc în primul și în cel din urmă rînd la faptul că biografia acestui cel mai iubit fiu al poporului nostru se confundă epocile și înșiși biografii de înaltă principialitate și dinamism mobilizator a conștiinței socialiste în România. Ideile sale, relectînd un înalt umanism, echitate, realism, armonia dintre justetea și clarviziunea sa, caracte-

terul profund creator al tezelor confirmate în acest creuzet viu, care este practica, de șirul de împliniri pe care le-a marcat în ultimii ani România socialistă sînt o strălucită și peremptorie dovadă a rolului de largă amplitudine pe care îl poate deține și afirma o personalitate legată tracic de partidul comunist, de poporul și țara sa, de idealurile și aspirațiile înălțătoare ale oamenilor de pretutindeni. Ideile sale emană din cele mai înaintate tradiții progresiste și revoluționare și, înobilate de suflul mobilizator și eficient al acțiunii partidului nostru comunist, însușesc, în egală măsură, pe compatrioții intruși de sincronizează cu idealurile de bunăstare și fericire, de echilibru și progres multilateral ale poporului pe care îl conduce.

Aportul său deosebit la elucidarea problemelor de care societatea contemporană le ridică în fața tuturor statelor, indiferent de arinduirea lor socială, ca și promovarea consecventă în relațiile dintre țări a unor principii ferme și clare vizînd, în exclusivitate, pacea și înțelegerea în lume — au făcut ca președintele Nicolae Ceaușescu să se bucure de o largă pronunțată și de un blînderit prestigiu atît din partea oamenilor politici, cit și a celorlalte categorii de cetățeni de pretutindeni care, direct sau indirect, au venit în contact cu ideile sale, concenția și acțiunea sa politică.

Dar mai presus de orice, în ochii și mintea noastră, a tuturor celor ce locuim pe aceste plaiuri, secretarul general al partidului, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, intruchipează într-un mod inconfundabil legătura indestructibilă dintre Partid, Popor și Țară.

Fiește, portretul unui omunist exemplar nu poate fi epuizat nicîndă, se luminează el însuși prin propriile sale nenumărate străluciri.

„UNUL DINTRE CELI MAI PROFUNZI ȘI MAI REPREZENTATIVI OAMENI POLITICI AI ACESTUI TIMP”

Rolul și participarea României în problemele internaționale sînt, în mod eminent, ilustrate de activitatea dinamică a prestigiosului său conducător, președintele Nicolae Ceaușescu. Întreaga lume este conștientă de contribuția sa unică la normalizarea relațiilor dintre state, la reglementarea conflictelor și disputelor internaționale prin negocieri între părțile implicate și instaurarea unui nou tip de relații între state.

KURT WALDHEIM

Ne este cunoscută contribuția dumneavoastră personală în lupta pentru relații internaționale noi, bazate pe egalitate în drepturi în lume, pentru crearea unei atmosfere de înțelegere și colaborare în Balcani. Apreciam meritele dumneavoastră personale pentru afirmarea relațiilor egale în drepturi între state, pentru înțelegerea mai bună între popoare și pentru întărirea păcii.

IOSIP BROZ TITO

În personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu se contopesc convingerile comuniste și tradițiile românești, o gândire materialist-dialectică de talie mondială, patriotismul — cu alte cuvinte OMUL ȘI PATRIA SA. Sub conducerea lui Nicolae Ceaușescu țara a ajuns mai departe decît oricînd în trecut, mai departe decît s-a crezut posibil.

PER OLOF EKSTRÖM

scriitor suedez

Sînteți unul dintre oamenii de stat care au contribuit cel mai mult la democratizarea relațiilor internaționale, susținînd voința popoarelor lumii a treia de a rămîne stăpîni pe destinul lor.

LEOPOLD SEDAR SINGHUR

Călușul de ceea ce am citit — și din ceea ce știm din experiență directă — nu putem decît să recunoaștem și să apreciem contribuția pe care Nicolae Ceaușescu a avut-o, a ne și, ne dorim aceasta, va continua să aibă timp de mulți ani, la afirmarea tot mai amplă a idealurilor socialiste.

LUIGI LONGO

Sublinierea cu fiecare prilej a egalității între națiunile mari și mici este o atitudine democratică, afirmată cu claritate de președintele Ceaușescu și corespunde revendicărilor juste ale tuturor țărilor cu un număr mic de locuitori, printre care se numără și Grecia.

Sîntem datori să apreciem în mod deosebit felul în care această personalitate politică proeminentă, rîndind credincios teoriei sale filozofice, concepte probleme internaționale atît de larg, cu o asemenea înțelegere a realității istorice și cu atîta justete și umanism.

Acad. CONSTANTIN TSAIOS

Azi, România este condusă de către strălucitul președinte pe drumurile unui realism politic cu deplina și absolută domnie a suveranității în toate domeniile, respectînd dreptul, libertatea și demnitatea tuturor celorlalte popoare și făcînd să fie respectate drepturile sacre ale poporului român. Acestea sînt principiile care ghidează politica externă a României.

Prof. dr. JULIO CASTRO FRANCO

Peru

Hotărîrea unanimă a Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii de a se conferi tovarășului Nicolae Ceaușescu „Medalia de aur a păcii” a fost determinată de pretuirea de care se bucură în cadrul mișcării mondiale pentru pace contribuția deosebită pe care secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a adus-o de-a lungul întregii sale vieți la promovarea cauzei păcii și securității internaționale, de recunoașterea a activității neobosite pe care a desfășurat-o în slujba progresului țării și construcției socialismului în România, a asigurării unei vieți noi, libere, independente și prospere pentru poporul român.

ROMESH CHANDRA

președintele Consiliului Mondial al Păcii

„S-avem un singur țel,
o singură voință
Niciînd să nu ne plîngem
că ni-e greu”

Nici o furcă, nici un stragan, nici o putare din lume nu va fi în stare să ne eprească. — 1946

Cauza progresului și civilizației omenirii impune respectarea dreptului fiecărui popor, fie el mare sau mic, de a-și alege nestingherit calea dezvoltării politice-sociale și economice, de a-și afirma ființa națională, de a-și rezolva singur destinele proprii; aceasta constituie, totodată, o cerință esențială a meninării și consolidării păcii. — 1965.

Strămoșii și părinții vosri, generațiile care au dus pe umerii lor greul luptei pentru lichidarea exploatării, pentru făurirea socialismului, au trecut prin multe încercări, au înfrînt multe piedici, au dat multe jertfe, dar, în ciuda tuturor furtunilor din vremurile de restriște, ei au ținut totdeauna aprinsă falca libertății și independenței naționale, au făcut ca pe aceste meleaguri să se afirme puternic minunatele calități ale poporului român. — 1966.

Să nu uităm niciodată că toate cuceririle de care ne bucurăm azi au fost obținute prin lupte grele, prin jertfa celor mai buni fii ai poporului nostru. În fața memoriei celor care au căzut în lupta pentru dreptate socială și națională să ne legăm de a face totul pentru a asigura progresul neînterupt al țării, bunăstarea și fericirea întregului popor, să ne legăm de a face să strălucească tot mai puternic în lume gloria patriei noastre scumpe — România socialistă. — 1967.

Vreau să declar aici, în Piața Libertății din Cluj, că în întreaga activitate mă voi conduce după interesele poporului, că voi munci fără odihnă cit timp va bate inima în mine, pentru înflorirea României socialiste, pentru cauza comunismului, voi fi alături de popor. — 1968.

Vă asigur — și sînt convins că exprim părerea tuturor membrilor Consiliului de Stat — că vom pune toată puterea noastră de muncă în slujba intereselor poporului, în slujba desăvîșirii construcției socialismului în patria noastră, că vom acționa neobosit pentru a contribui la triumful cauzei socialismului, democrației și progresului social, la victoria păcii și colaborării între popoarele din întreaga lume. — 1969

Acționînd în deplină cunoaștere a noilor obiective ale politicii noastre interne și externe, poporul român — stăpîn pe destinele sale — își făurește, cu adevărat liber și în mod conștient, viața sa nouă, viitorul său fericit. — 1970

Multe din cele spuse la adresa muncii și calităților mele le consider adresate poporului meu, al cărui fiu sînt — acestea reprezintă tocmai calitățile poporului nostru minunat. De asemenea, consider că aceste aprecieri sînt adresate partidului nostru comunist, în rîndul căruia am crescut — aș putea spune — am învățat, a cărui politică și ale cărui idealuri mă străduiesc să le traduc în viață, împreună cu Comitetul Central, cu întregul nostru partid și popor. — 1971

În fața unei națiuni apar momente unice, hotărîtoare pentru destinul și viitorul său. Istoria adevărește că nu o dată în fața poporului nostru s-au ivit asemenea momente, dar el a știut întotdeauna să fie la înălțimea vremurilor, să acționeze cu fermitate și hotărîre pentru a-și clădi viitorul. — 1972

Doresc să asigur întregul popor că voi fi soldat credincios și că în orice împrejurare imi voi face datoria de comunist, de fiu al poporului meu, lucrînd pentru socialism, pentru comunism, pentru pace și colaborare între popoare. — 1973

Jur să slujesc cu credință patria, să acționez cu fermitate, pentru apărarea independenței, suveranității și integrității țării, pentru bunăstarea și fericirea întregului popor, pentru edificarea socialismului și comunismului în Republica Socialistă România. — 1974

Cred că este greu să considerăm lumea o tablă de șah și statele, popoarele, națiunile care populează planeta noastră simpli pionii. Popoarele sînt rezultatul unei îndelungate dezvoltări istorice. Fiecare are tradiții istorice, sentimentele sale, iar în epoca noastră toate popoarele joacă un rol important în transformările revoluționare care au loc în lume. — 1975

Trebuie să fim conștienți de faptul că istoria va reține, iar generația noastră va fi judecată nu atît după cit s-a consumat la un moment dat în societate, ci mai ales după ce s-a făcut pentru a asigura progresul rapid și multilateral al României, pentru a asigura un viitor fericit, comunist, națiunii noastre. — 1976

Am pomît și pomîm de la faptul că problemele ce trebuie soluționate într-o țară, greutățile de invins se rezolvă nu fînd ci punînd umărul, unînd eforturile tuturor pentru a înlătura lipsurile, pentru a înfăptui în comun o viață mai bună pentru toată lumea. Aici este locul tuturor celor care vor, intr-adevăr, să contribuie la făurirea unei vieți mai bune și mai fericite, pentru ei și pentru întregul popor! — 1977

Vă asigur, dragi tovarăși, că voi face totul pentru a-mi îndeplini în cit mai bune condiții sarcinile încredințate de partid și popor, fiind convins, așa cum am fost în întreaga mea activitate din mișcarea revoluționară, că aceasta este misiunea fiecărui revoluționar, a fiecărui soldat al partidului. — 1978.

Pentru mine nu există un țel mai nobil, suprem, decît acela de a servi interesele partidului, care corespund pe deplin intereselor și năzuințelor întregului nostru popor, de a servi cauza socialismului și comunismului, de a asigura ridicarea continuă a bunăstării și fericirii poporului, întărirea independenței și suveranității patriei noastre socialiste. — 1979

Să unim tot mai strîns forțele întregului popor, inițiativa și spiritul revoluționar al tuturor oamenilor muncii din patria noastră — muncitori, țărani, intelectuali, tineri și vîrstnici, bărbați și femei, români, maghiari, germani și de alte naționalități — și, sub conducerea Partidului Comunist Român, forța conducătoare a întregii noastre națiuni, să asigurăm îndeplinirea exemplară în viață a hotărîrilor Congresului al XII-lea, ridicarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație, întărirea continuă a forței sale materiale și spirituale, a independenței și suveranității, creșterea bunăstării întregului popor. — 1980

— Fragmente dintr-un crez de a viață! Un crez reafirmat în fiecare clipă, în fiecare zi, în fiecare lună, în fiecare an.

Un crez ce s-a materializat în contribuția decisivă a președintelui Nicolae Ceaușescu la schimbarea impunătoare a chipului României.

Un crez, a singură voință și o pecete ce ne reamintesc mereu că, așa cum zicea un mare cărturar român, „în fața marilor valori nu putem cruta epitelele”.

Un crez al unui patriot, al unui revoluționar și comunist exemplar, un Erau al Țării, întotdeauna aflat la înălțimea epocii, devansîndu-i mereu exigențele.

Un crez al unui Om pentru Oameni.

Grupaj realizat de Dumitru Constantin

Luceafărul

Revistă editată de
UNIUNEA SCRITORILOR
din REPUBLICA SOCIALISTĂ
ROMÂNIA

Redactor șef:
Nicolae Dan Frunteață,
Mihai Ungheanu (redactor șef
adjunct), Teodor Balș (secretar
responsabil de redacție)

REDACTIA: București, Piața Școlii Nr. 1, tel. 17 32 09
ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei Nr. 115, tel. 50 74 96
ABONAMENTELE:
3 luni — 13 lei; 6 luni — 26 lei; 1 an — 52 lei
Tiparul executat la:
COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA ȘCINTEII”
Paginător Dobre Marian